

פרוטוקול

ישיבת ועדת מפ"ק מס' 21/2, משרדי קק"ל ירושלים

יום שני, כ"ז סיון תשפ"א, 07/06/2021

חברים:

סגן יו"ר דירקטוריון - אלון טל
דניאל אבידור; רונית בויטנר; יעקב בכר (נכח בזום); מוטי יוגב; חיים מנחם; דוד עציוני; גדי פרל (נכח בזום);
שירה רסקין (נכח בזום)

חסרים:

ליאור טרגן; אלעד מאיר; ישראל מלאכי; דוד פרץ

משתתפים:

מוריה אברמוביץ; ירון אוחיון; גלעד אוסטרובסקי; דורון בוחבוט; עמרי בונה; אדיר גוטריימן; ישראל
גולדשטיין; דני גיגי; אליהו גפני; שוקי זוהר; שוקי זוהר; אילן טיבי; נועה טל; חיים טפרברג; אלי
ידיד; חן ירון; אילה כהן; אלי כהן; ליאורה כהן-נצר; שמואל ליטוב; עינב מלכה; דורון מרקל; גלי
סיטון; משה פרייזלר; עו"ד ענת צימרמן; ירון צירקה; אסף קראוונני; עומר רצון; יוסי שרייבר

סדר יום:

1. אישור פרוטוקול מס 21/1 מיום 01/02/2021
2. הסדרת פעילות ועדת המשנה הדירקטוריונית לשימור שטחים פתוחים (ועדת משנה של ועדת מפ"ק)
3. בחינת פתיחת מרכז מבקרים לחוות האקלום הקיימת היום באגמון
4. יזמויות כלכליות בשטח יער
5. הרחבת חווית המשתמש ביער
6. יערות קהילתיים
7. שונות

תמצית דיון והחלטות:

1. אישור פרוטוקול מס 21/1 מיום 01/02/2021

עיקרי הדיון:

יו"ר הוועדה פתח את הישיבה ובירך את ענת גולד על מינויה למנהלת מרחב מרכז.

הוועדה אישרה את פרוטוקול הישיבה מיום 1.2.21 ברוב קולות. נמנעה - רונית בויטנר שלא נכחה
בישיבה.

2. הסדרת פעילות ועדת המשנה הדירקטוריונית לשימור שטחים פתוחים (ועדת משנה של ועדת מפ"ק)

עיקרי הדיון:

היו"ר הקריא את הצעת המחליטים והוסיף שזהו צעד מבורך שנעשה בעקבות פנייה של פרופ' אלון טל.
שמח שהוועדה היא בהובלה של פרופ' אלון טל. פרופ' אלון טל ציין כי בשנים האחרונות חלה זילות
במעמד היערות בישראל, הציבור חושב שהיערות הן עתודה. ככל שלחצי הפיתוח יגדלו, סבור שעל
קק"ל לתעדף את המאמץ ולשמור על הנכס היקר ביותר, היערות שקק"ל מנהלת בצורה טובה מאוד.
נכון להכפיף את הוועדה לשטחים פתוחים למפ"ק, יש שיתוף פעולה עם אנשי המקצוע, הודה לירון
אוחיון שמאפשר את שיתוף הפעולה.
שמוליק ליטוב בירך את פרופ' אלון טל על ההחלטה.

החלטה מס' 21050207/4

ועדת מפ"ק מאשרת את המשך הפעולות של ועדת משנה לנושא שטחים פתוחים בניהול קק"ל כוועדת משנה של ועדת מפ"ק הדירקטוריונית ומסמיכה אותה לדון ולגבש החלטות בתחום הסמכות שניתנה לה. החלטות הוועדה תועברנה כהמלצה לוועדת ההנהלה וככל שיידרש גם לדירקטוריון ביחס למדיניות קק"ל לשימור, לטיפול ולניהול השטחים הפתוחים בניהולה ובכלל זה, גיבוש המלצות ביחס למדיניות קק"ל לדרכי המאבק והמניעה מפני אובדן שטחים פתוחים ושטחי יער, אמצעי הבקרה אחר גריעת שטחים אלה, לרבות מדיניות הפיצוי והבקרה עבור גריעות שטחים אלה, מדיניות חיזוק וביסוס מסדרונות אקולוגיים והמגוון הביולוגי בישראל וכן היבטי מדיניות בתורת ניהול היער. הוועדה תוכל להמליץ לוועדות דירקטוריוניות אחרות בנושאים בהם קיים ממשק עם סמכויותיה, לרבות רכישות מקרקעין בהם קיים היבט אקולוגי, חשיבות נופית ומגוון ביולוגי. לצורך גיבוש המלצה מבוססת ומדעית למדיניות בנושאים שבסמכותה תיעזר הוועדה בגורמי המקצוע הרלוונטיים ותוכל לזמן לדיונים שתקיים בנושא.

הצבעה:
אושר פה אחד

בחינת פתיחת מרכז מבקרים לחוות האקלום הקיימת היום באגמון

3.

עיקרי הדיון:

ירון צ'רקה הציג את מרכז האקלום לחיות בר אגמון החולה שנותן מענה גם לשלב האיסוף והעזרה ראשונה מצילת חיים עד הגעה לביה"ח (במרכז), וגם לשלב האקלום בו נבחנת כשירות החיה לפני חזרת לחיים בטבע. מרכזי אקלום בעולם הינם מוקדים אזוריים של מחקר חינוך ותרבות. החזון הוא שמרכז האקלום שהוקם לפני כשנה וחצי יהיה דומה וייתן מענה רפואי ואקלומי לאלפי חיות בר, ויהווה למוקד תיירותי, מחקרי וחינוכי לשמירת טבע בארץ ובעולם. בשנה הראשונה הוקמה מרפאה קדמית קטנה ושלושה כלובי אקלום המופרדים מקהל המבקרים הנותנים מענה אקלומי לחיות הבר. נוצר שת"פ עם מכללת תל חי שהפכה את מרכז האקלום למעבדת חוץ של המכללה ופועלת במוקד המחקרים של אגמון החולה. כל אלה מייצרים תודעה וסיקור חיוביים עבור קק"ל. בשנה הראשונה אוקלמו 11 חיות ושחררו חזרה לטבע 56 כאשר בשנה השנייה יש גידול של בין 30%-50% בפעילות המרכז.

מרכז האקלום הוקם מתקציבים של מפ"ק והמדען הראשי בסכום של כחצי מיליון שקל. המדען הראשי נותן מענק מחקר של 250 אלף ₪ לשנה, לשלוש שנים, כאשר כשנה וחצי מהם חלפו. כמו כן גויסה תרומה מ-JNF ארה"ב ואנחנו מייעדים את 400,000 ₪ שיש בתרומה הזאת להשלמת ההקמה הפיזית במטרה להגיע לתקציב הפעלה שיוכל לקיים צוות קבוע ויציב של עובדים מיומנים (כיום רק מנהלת המרכז מתוקצבת קבוע). השאיפה היא להגיע לאיזון תקציבי תוך התבססות על מבקרים והדרכות במקום, וכן על מענקי מחקר נוספים ותרומות.

המרכז פועל 7 ימים בשבוע, נותן מענה גם בסופי שבוע לחיות בר שנפצעות. מנוהל ע"י וטרינרית אך יש צורך בתפקיד של מנהלת אדמיניסטרטיבית ורכזת מחקרים ומתנדבים תפקיד שבוצע עד כה ע"י מתנדבת שיצאה לחל"ת. יש צורך במטפל ראשי ומטפל משני שכיום מבוצע ע"י סטודנטים מתל חי אך נדרש להכניס אותם באופן קבוע לעבודה. מעבר לזה יש סטודנטים וקבוצה של כשלושים מתנדבים שמפעילים היום בעיקר טיפול בגוזלים במרכז האקלום. נדרשת תשתית לקליטת קהל המתקיימת בימים אלו במרפאה הקדמית שעתידה לזוז עם פתיחת שלב ב.

השאיפה היא שהתב"ע שמקודמת היום על ידי מועצה אזורית גליל עליון, תבי"ע שנקראת לב החולה תאושר על מנת להקים מבנה קבע קולט קהל. ירון אוהיון הוסיף חלק מהאגנדה של האגמון היא האפשרות גם ליהנות, ישנן שתי בעיות. הראשונה, קידום תב"ע והשנייה, שיחה שהתקיימה עם מנכ"ל המכללה שדיבר על חזרה מהסיכומים שהוצגו בפגישה שנערכה בין המכללה לבין קק"ל וגורמים נוספים על הפעילות של המכללה באגמון. נכון לעכשיו, אין עדיין סיכום על המשך פעילות, אציין זאת בישיבה הבאה בצורה מסודרת. ללא התמיכה

המקצועית של המכללה ואספקת החוקרים המרכז לא יוכל להגשים את חזונו.

עומרי בונה: ציין שאגמון החולה הוא אחד מעשרת אתרי הצפרות הגדולים בעולם ומרכז האקלום שאנו רוצים לקדם יהיה בסיס להקמת מרכז מחקר בינלאומי שהמון מוסדות אקדמאיים שותפים למחקרי הצפרות בעמק החולה וכולם יהיו שותפים להקמת מרכז מסוג זה. כאשר המרכז אמור לקום בקרבה למרכז המבקרים שלנו באגמון החולה. חשוב לי כשאתם מתייחסים כרגע לבקשה ספציפית לשנה הקרובה, תראו את זה חלק ממהלך אסטרטגי שקרן קיימת מובילה כבר למעלה מעשרים שנה, ואת כל החזון שיש לגביי המשך.

דורון מרקל: מחזק את הנאמר קודם ומדגיש את היותו פרויקט אסטרטגי ואת החשיבות בשיתוף פעולה עם מכללת תל חי וכוח האדם המקצועי שהיא צריכה לספק למרכז.

יעקב בכר: מזכיר כי החקלאים משלמים מחיר בגין הפרויקט "אגמון החולה".

מרדכי יוגב: מצדיק כי ישנו יתרון יחסי וייחודי, מכללת תל חי ורוצה לשאול האם יש שם עניין כלכלי, ואז לנו יש יתרון כלכלי ולו יש יתרון מחקרי?

ירון אוהיון: לא, מדובר בעניין מחקרי בין לאומי וטיבוע מרכז האקלום דבר שימשוך אנשים רבים לאגמון, הוא מחקרי מצד אחד אך לא כלכלי זו לא השקעה שמחזירה את עצמה. לא יודע להגיד כמה צפרים יש, אבל באגמון יש כ-400 אלף מבקרים בשנה. חשוב שהמרכז יאפשר לתחום להתפתח במכללה. וככל שיכוונו את זה לכיוונים הבין לאומיים המכללה תרוויח.

יו"ר הוועדה סיכם וציין כי הוועדה תמתין לעדכון גורמי המקצוע ונציג מכללת תל חי כדי לבחון את המשך קידום הפרויקט ומרכז המחקר.

4. יזמויות כלכליות בשטח יער

עיקרי הדיון:

ירון אוהיון ציין כי בתחילת השנה הוצגה תוכנית קליטת קהל חדשה לדירקטוריון. תוכנית שתומחרה בכ-850 מיליון ש"ח. גורמי המקצוע בוחנים את ההיבטים של הזדמנויות כלכליות ושאינן כלכליות שיכולות להתאים לקליטת קהל. קק"ל נכוונה מאוד בשנים האחרונות בנושא יזמויות כלכליות, יש הרבה תהליכים משפטיים כתוצאה מכך, נבנה צוות מקצועי כולל כדי שיבין אילו יזמויות מתאימות ליער כדי לגבש נייר מסודר שיגדיר מה מותר לפני הנחיית רמ"י. עם סיום גיבוש הנייר הוא יובא לדיון בוועדה. מקווה שהנייר יוכל להגדיר מה ניתן להוסיף ביערות קולטי הקהל.

נועה טל הוסיפה כי נעשתה בחינה מקיפה. יש מגוון פניות ליזמויות אך הדבר נעצר עד להגדרת מדיניות ברורה והחלטה בנושא. לדבר יש השלכות משפטיות וסביבתיות רחבות והשפעה על הדרך של קליטת הקהל ביערות. חשוב להדגיש את נושא המיתוג של קק"ל, היכן השטח הוא שטח של קק"ל והיכן לא כחלק בלתי נפרד מהתהליך.

דני אבידור ציין כי מדובר בנושאים שהם מרובי פציעות שיוכלו לגרור תביעות משפטיות נגד קק"ל. שאל כיצד קק"ל נערכת בנושא. עו"ד ענת צימרמן השיבה כי אכן יש דילמה גדולה מה לעשות בנושא. עד היום היה שילוט בשטח שאוסר על הפעילויות אך הציבור לא פעל בהתאם וביצעו פעולות אסורות. כיום קק"ל מבצעת מהלך ביחד עם ארגוני הספורט טיפוס גלישה ודאייה והם גורמי המקצוע שמציינים מה האתר הבטוח ומה ניתן לעשות כדי לבטח את האתר לפעילות. הארגונים הם היועצים המקצועיים של קק"ל ובמקרה של נזק, קק"ל עשתה את המירב שהאתר יהיה אתר בטיחותי לפי הכללים והנהלים וזה מספק הגנה. ברור שתמיד התביעות הן נגד קק"ל אך בתור האדם הסביר שמפעיל את השטח שמבצע בדיקות עם גוף מקצועי ומופעל בהתאם להנחיות, קק"ל מראה אחריות כלפי הציבור. אין ביטוח מושלם ואם יהיה נזק יהיה הליך משפטי, אך נמצאים כיום בשלב אחר בהתייחסות לספורט האתגרי במקרקעי הייעור. יש 7 אתרים של טיפוס וגלישה ו-8 של דאייה. בנוגע למרכיב הביטוח השיב ירון אוהיון כי הסכום אינו משמעותי. התהליך לקח שנתיים כולל ספורט אתגרי על כל היבטיו והסכמים עם האגודים הספורטיביים עם כול תחום. מנהלי המרחבים פועלים בנושא ובשיתוף עם האיגודים. ההסדר הקיים יפחית את אחוז התביעות כלפי קק"ל בהשוואה לעבר.

פרופ' אלון טל ברך על עצם היוזמה.

החלטה מס' 21050208/4

הוועדה מבקשת כי המתווה המתגבש ליזמויות כלכליות ביערות קק"ל ע"י גורמי המקצוע, יוצג לחברי הוועדה בישיבתה הבאה ולכל המאוחר עד שלושה חודשים, על מנת שיוכלו לחוות דעתם בעניין. יש להתייחס גם להיבט הביטוחי.

הצבעה:
אושר פה אחד

5. הרחבת חוות המשתמש ביער

עיקרי הדיון:

דוד עציוני הדגיש את חשיבות חוות המשתמש ביער, ציין כי כבר בפגישה הראשונה עם ירון אוחיון, ביקש לראות איך משלבים את העתיד והקדמה לתוך היער דוגמא לכך הוצג הסרטון של פארק הנינג'יה. ביקש שאנשי המקצוע הרלוונטיים בקק"ל יבדקו איך ואיפה ניתן לשלב טכנולוגיה וקדמה ביער על מנת להרחיב את השימוש של אנשים ביערות קק"ל.

נועה טל ציינה כי גורמי המקצוע רואים לנכון שילוב האטרקציות ביערות באופן מידי בפרויקטים ספציפיים או במערך כולל כחלק מתפיסת קליטת הקהל ופרויקטים שמגיעים מועברים לצוות המקצועי שעובדים מול מחלקת תכנון. יש גם חשיבות לחוויית היער כיער, כמקום נקי מכל מיני אלמנטים טכנולוגיים לעומת יער שאולי נקרא לו בשם ייחודי, יער קהילתי למשל שמכוון בדיוק לפעילויות אקסטרים, וגם מתאפשרת לנו אחזקה ותחזוקה תואמים לאלמנטים הללו. אחד היתרונות הגדולים ביותר של יערות קק"ל, שהם פתוחים לציבור ולא שמורת טבע ואין שער, השומר ונקודת תשלום, ויש לזה גם השלכות מבחינת כל הנושאים של אחזקה ותחזוקה.

דוד עציוני ביקש לנסות לשלב את הנושא ככל שניתן, ביקש מאנשי המקצוע להכין רשימה מה נראה אפשרי ומה לא ולהעביר לדירקטוריון אילו הצעות הוגשו ואילו החלטות התקבלו בעניין. רונית בויטנר: ציינה כי בעיר מגוריה מודיעין ישנה חוות משתמש טובה ביער בן שמן.

מרדכי יוגב: הציע רעיון ציוני שמשלב עם ערכי קק"ל כדוגמת מורשת קרב כזו או אחרת בשילוב ביערות קק"ל אשר תלמד את הילדים.

אלון טל: חיזק את דברי היו"ר דוד עציוני אשר מבקש לבדוק את הנושא ולמפות את האופציות האפשרויות.

ירון אוחיון: ציין כי פעילות אתגרית הקיימת היום בתוך יער למשל אפליקציית שבילי האופנים וההליכה, בתקווה שבעתיד תוקם אפליקציה המאפשרת לראות את היערות בהם ישנם אטרקציות, שבסופו של דבר היערות של קק"ל יהיו בחוויה משפחתית לכל המשפחה.

החלטה מס' 21050209/4

הוועדה מבקשת לשלב את התוכניות שהוצעו להרחבת חוות המשתמש ביערות קק"ל. הוועדה תמתין לתוכנית סדורה יחד עם מיפוי היערות הרלוונטיים שתוצג בפניה עד למועד הכינוס הבא של הוועדה ולכל המאוחר עד שלושה חודשים.

הצבעה:
אושר פה אחד

6. יערות קהילתיים

עיקרי הדיון:

דוד עציוני ציין כי נשלחו חומרי רקע בנושא. ירון אוחיון נשאל כיצד משווקים את כל האינפורמציה הזו כך שמשפחה תוכל לבחור לאן ללכת. ירון אוחיון השיב כי זהו בהחלט אתגר בלתי רגיל כיצד לחשוף את הפעילות לקהל הרחב, השאלה הזו נמצאת על שולחנו של מפ"ק וקשרי ציבור וצריך לתת על כך מענה.

7. שונות

עיקרי הדיון:

יו"ר הוועדה, דוד עציוני ביקש להכין סטטוס תב"רים ולהציגו בישיבה הבאה.

יו"ר ארגון העובדים, ישראל גולדשטיין ביקש להוקיר תודה למנהל מפ"ק ולעובדי מפ"ק, מברך את ענת גולד על כניסתה לתפקיד. דוד עציוני: מצטרף לדבריו של יו"ר ארגון העובדים ומודה לאנשי המקצוע.

ירון אוחיון הציג בקצרה את השינויים בתפקידים אשר לא מאוישים במפ"ק את החשיבות והדחיפות למלאם באופן מיד. כרגע ישנו תהליך לקבלת אישור לעוד מכרזים פנימיים וחיצוניים בימים הקרובים ובכך ניישר קו עם החוסרים. הוסיף כי בקרוב יחל קורס יערני עתיד, בקורס זה יקלטו בין 20-25 אנשים. עוד ציין את כניסתה של ענת גולד לתפקיד מנהלת מרחב מרכז והציג את נועה טל כמ"מ מנהלת אגף תכנון, בימים הקרובים יצא מכרז לתפקיד של מנהלת אגף תכנון. הוסיף כי חן ירון סיימה את תפקידה במפ"ק כמנהלת כספים ובמקומה יצא מכרז פנימי/ חיצוני. ירון ציין כי בישיבת הוועדה הבאה יוצג תקציב 2021, תב"רים ושוטף. הוכנה תוכנית עבודה לקליטת קהל בכ- 850 מיליון ₪ ל-10 שנים הבאות ותקציבים ונוספים להכשרות חקלאיות וכ"ו, הנושא יוצג בוועדת דירקטוריון בצורה מסודרת. ירון שיבח את עובדי מפ"ק, מנהלי האגפים והמטה.

החלטה מס' 21050210/4

הוועדה מבקשת מגורמי המקצוע להכין לקראת הישיבה הבאה מסמך מפורט של סטטוס כלל התבר"ים. מה "נצבע" ומה טרם, וסטטוס תקציב ממומש עדכני של כלל התבר"ים.

הצבעה:
אושר פה אחד

תאריך: 02/05/2022
שעה: 16:39

